

ประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างเสริมพลังอำนาจต่อ
พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง

เรืออากาศเอกหญิงภารดี เจริญทอง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2557

Copyright by Mahidol University

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ประสิทธิผลของโปรแกรมการสร้างเสริมพลังอำนาจต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง
THE EFFECTIVENESS OF EMPOWERMENT PROGRAM ON HEALTH BEHAVIOR OF OLDER
ADULTS WITH STROKE

การดี เจริญทอง 5437196 NSGN/M

พย.ม. (การพยาบาลผู้สูงอายุ)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: วิไลวรรณ ทองเจริญ, ก.ศ. (อุดมศึกษา), นารีรัตน์ จิตรมนตรี, Ph.D.
(GERONTOLOGICAL NURSING), วิชชุดา เจริญกิจการ, ประ.ศ. (การพยาบาล)

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองชนิดการศึกษา 2 กลุ่ม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสร้างเสริมพลังอำนาจต่อพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง กลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมองที่เข้ารับการทำกายภาพบำบัดที่ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูฯ จำนวน 40 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 20 คนและกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมพลังอำนาจตามกระบวนการของกิบบสัน ใช้ระยะเวลาในการศึกษา 4 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป 2) แบบสอบถามพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง นำไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน มีค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาเท่ากับ .73 และนำไปหาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค เท่ากับ .72 วิเคราะห์ข้อมูลโดยเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพก่อนและหลังได้รับโปรแกรมในกลุ่มทดลองใช้สถิติที่กลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน และเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมสุขภาพหลังการทดลองระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ใช้สถิติที่กลุ่มตัวอย่างเป็นอิสระจากกัน

ผลการศึกษาพบว่า

1) ผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมองหลังได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมพลังอำนาจมีคะแนนพฤติกรรมสุขภาพมากกว่าก่อนได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$)

2) ผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมองกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการสร้างเสริมพลังอำนาจมีคะแนนพฤติกรรมสุขภาพหลังการทดลองมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

ข้อเสนอแนะ ควรมีการนำโปรแกรมสร้างเสริมพลังอำนาจไปปรับใช้กับกลุ่มผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมองที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล โดยการนำโปรแกรมสร้างเสริมพลังอำนาจไปใช้ในช่วงของการเตรียมวางแผนจำหน่ายผู้ป่วย สอดแทรกตั้งแต่ผู้ป่วยเริ่มเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาล

คำสำคัญ: การสร้างเสริมพลังอำนาจ/พฤติกรรมสุขภาพ/ผู้สูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง

THE EFFECTIVENESS OF EMPOWERMENT PROGRAM ON HEALTH BEHAVIOR OF OLDER ADULTS WITH STROKE

PARADEE LEANGTHONG 5437196 NSGN/M

M.N.S. (GERONTOLOGICAL NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: VILAIVAN THONGCHAROEN, Ph. D. (HIGHER EDUCATION), NARIRAT JITRAMONTREE, Ph.D. (GERONTOLOGICAL NURSING), VISHUDA CHAREONKITKARN, Ph.D. (NURSING)

ABSTRACT

This study was a quasi-experimental research which studied 2 groups under the objectives of studying the results of an empowerment program on the health behaviors of older stroke patients. The sample group comprised 40 older stroke patients who received regular physical therapy at Sirindhorn National Medical Rehabilitation Centre screened into specific groups, divided into 20 subjects in the control group and 20 subjects in the experimental group. The experimental group entered an empowerment program according to the stages of Gibson's model for 4 weeks. Tools used in collecting data comprised 1) general information questionnaire, 2) questionnaire of health behaviors of older stroke patients, tested for content validity by 3 honorary experts, with Content Validity Index (CVI) of 0.73 and tested for reliability with Cronbach's alpha coefficient of 0.72. Data analysis was done by comparison of average scores of health behaviors of older stroke patients between before and after entering the empowerment program of the experimental group was conducted using independent t-test and comparison of average scores of health behaviors between the experimental and control groups using dependent t-test.

The results showed that:

1) Older stroke patients who entered the empowerment program had higher health behavior scores than prior to entering the program with statistical significance ($p < .001$).

2) Older stroke patients who entered the empowerment program had higher average scores for health behaviors than the group that did not enter the program with statistical significance ($p < .05$).

Recommendations –The empowerment program should be applied to older stroke patients receiving treatment at hospitals, whereby the program should be applied in discharge planning, and even better in the initial treatment at the hospital.

KEY WORDS: EMPOWERMENT / HEALTH BEHAVIOR / OLDER STROKE PATIENTS

136 pages